Anul 2024 stă sub semnul creșterii poverii fiscale pentru toți contribuabilii români

Cea de a 18-a ediție a Conferinței Anuale de Fiscalitate EY România, la care au participat peste 220 de reprezentanți ai companiilor românești din toată ţara, s-a desfășurat sub semnul necesarelor clarificări ale avalanșei de noutăți apărute în peisajul fiscal național, cu aplicabilitate din acest an. Experții EY au oferit, în cadrul prezentărilor și sesiunilor de întrebări și răspunsuri care au urmat, clarificări pe cele mai importante subiecte fiscale din acest moment.

Digitalizarea serviciilor fiscale din România

E-Factura, SAF-T, CESOP, e-TVA, e-Transport și e-Sigiliu sunt raportările digitale pe care le au de implementat companiile românești, în relațiile dintre ele și în relația cu ANAF. Noutățile și răspunsuri pe teme importante privind acest proces au oferit, în cadrul conferinței, Magdalena Grădinaru – Director General Adjunct – Activitatea de Control Fiscal – DGAMC – pe subiectul SAF-T și Doina Sandu – Consilier Superior – Biroul Elaborare Strategie și Informatizare – Unitatea de management a Informației – pentru topicul e-Factura. Clarificările oferite pe cele două subiecte de mare interes pentru contribuabili în această perioadă au vizat aspecte precum rolul SAF-T vizavi de completarea decontului TVA și a Declarației 406, care cuprinde coduri de taxe specifice fiecărei operațiuni, achiziții intracomunitare, importuri și altele. Obiectivul principal al strategiei de viitor ANAF este integrarea într-un sistem centralizat a tuturor documentelor digitale la care se trece, gradual, în acest moment.

Pe parcursul ultimilor trei ani, direcția către adoptarea unor proiecte de digitalizare fiscală a fost una extrem de accelerată, iar 2024 este anul în care toate societățile vor trebui să adopte e-Factura, SAF-T devine obligatoriu din 2025, iar RO e-transport a fost deja extins pentru toate bunurile care trec frontiera României. *„Sancțiunile pentru neconformare sunt semnificative, atât în cazul RO e-factura cât și în cazul RO e-Transport, ca atare vedem o presiune sporită asupra mediului de afaceri pentru conformarea la timp cu noile cerințe. Cât privește SAF-T, la doi ani după prima declarație D406, este esențial ca societățile să își verifice calitatea și completitudinea datelor deja raportate pentru a preveni aplicarea de contravenții”,* a explicat Georgiana Iancu, Partener, Coordonatorul Practicii de Taxe Indirecte și Digitalizare Fiscală, EY România.

Așteptarea, începând cu 2024, este ca cele șase sisteme informatice de interes strategic național să asigure sustenabilitatea financiară pentru statul român: RO e-Factura, RO e-Transport, RO e-Sigiliu, RO e-SAF-T, RO e-Case de marcat și RO e-TVA. *„La 20 august 2024 companiile ar trebui să primească prin SPV primul decont de TVA precompletat de autorități în baza informațiilor preluate în principal din RO e-factura și RO e-Case de marcat, dar din ce vedem și din alte baze de date gestionate de Ministerul de Finanțe. În îndeplinirea obligației de verificare a acestui decont de TVA pre-completat, recomandarea către companii este să nu uite de importanța reconcilierilor cu SAF-T”,* a adăugat Georgiana Iancu.

Noutăți în serviciile vamale

Claudiu Ardeleanu – Director General, Direcția Generală de Legislație Fiscală și Reglementări Vamale și Contabile, invitatul EY România, a reiterat noutățile din serviciile vamale române, care vizează simplificarea formalităților vamale și creșterea eficienței operațiunilor. Scopul principal este acela ca operatorii români să aibă aceleași facilități și

condiții concurențiale ca cei din UE. Noutățile AVAR privesc, printre altele, modificarea regulamentului de aplicare a Codului Vamal din România privind dreptul de a fi comisionar în vamă, acordat acum doar persoanelor juridice române. Pentru e-Sigiliu, este probabil că urmează implementarea în a doua parte a acestui an.

Tendințe impozitare internațională și potențiale efecte în România – BEPS 2.0

”Finalul anului 2023 a fost foarte intens pentru Fiscaliști, cu multe schimbări de legislație, în toate ariile de impozitare și pentru toate tipurile de companii, de la microîntreprinderi până la companiile mari, parte a unor multinaționale. Nu toate aceste schimbări au fost anunțate din timp, nu toate au fost explicate, altfel decât prin necesitatea creșterii veniturilor Bugetului de Stat”, a explicat Miruna Enache, Partener, EY CESA Tax Markets Leader, EY Romania & Moldova. Una dintre modificările la care se aștepta mediul economic a fost adoptarea BEPS Pilon 2.0. *„Impozitul minim global este gândit ca o modalitate de a echilibra impozitarea multinaționalelor la nivel internațional, fiind reglementat printr-o directivă Europeană implementată la noi în decembrie 2023. Există însă o serie de zone gri, pentru care vor trebui elaborate norme. Legislația internațională în acest sens are deja mai multe sute de pagini și cred că pentru a jongla cu impozitul pe profit, impozitul minim pe cifra de afaceri și acest impozit minim global, un fiscalist va trebui să aibă nu doar multă răbdare, ci și abilitați deosebite”,* a adăugat Miruna Enache.

Inteligența artificială în fiscalitate

Este de notorietate faptul că apariția soluțiilor bazate pe inteligența artificială au iscat discuții privind rolul acesteia în consultanța fiscală. *“Vedem deja rezultate tangibile la clienții noștri care au integrat noua tehnologie, Generative AI, într-un cadru existent de abordare structurată*

a automatizării. Acolo unde există programe de automatizare bine structurate, iar identificarea ideilor de automatizare este legată direct de obiectivele de afaceri, avem exemple unde rentabilitatea investiției este de peste 300% din primul an de utilizare. Binenteles, trebuie echilibrată oportunitatea de creștere a productivității și a beneficiilor cu un cadru de guvernantă AI corespunzător pentru minimizarea riscurilor. În același timp, abordarea are în centru oamenii, pregătirea lor și managementul schimbării astfel încât aceste proiecte să fie de succes", consideră Aurelia Costache, Partener, EY EMEIA Intelligent Automation Leader.

La rândul ei, Andra Casu, Partener, liderul departamentului Taxe directe, EY CESA Tax & Law FS Sector Leader, a adăugat: „*Este momentul unor mari schimbări legislative la nivel global, cu noi zone de reglementare fiscală, unele de uniformizare globală, altele de introducere a unor noi reglementări, iar altele de particularizare locală, inclusiv în România. La nivel global asistăm la expansiunea dezvoltării tehnologice, iar mediul de business a ajuns la concluzia preliminară că AI va genera creșterea eficienței, atâta vreme cât este utilizat prin adresarea corectă a beneficiilor, dar și a riscurilor. Unul dintre aspectele-cheie este proactivitatea, care va genera avantaje celor care utilizează cu succes AI în business cât mai rapid, degrevând angajații de sarcini de rutină. Inclusiv în domeniul fiscalității vom asista la acest trend, care va da posibilitatea companiilor de a se concentra mai mult pe strategia fiscală și aspecte de tehnică fiscală superioară cu mai multă valoare adăugată”.*

Schimbări în abordarea inspecțiilor fiscale, dar și cum s-au adaptat angajatorii la cerințele de raportare a beneficiilor neimpozabile din 2023 au fost, de asemenea, teme intens dezbătute în contextul creșterii obligațiilor fiscale, în diferite grade și paliere, pentru companii. Pe agenda conferinței au figurat și alte subiecte importante privind prețurile de transfer și ce vor viza inspecțiile ANAF în

domeniu, când și cum se va aplica ro-eSigiliu în transporturile de mărfuri rutiere, tehnici de control în domeniul TVA, tematici de control și o recapitulare a măsurilor legislative adoptate în 2023, cum s-au adaptat angajatorii la cerințele de raportare a beneficiilor neimpozabile din 2023 și recomandări de abordare pe acest segment.

"Anul 2024 este cel al creșterii poverii fiscale asupra tuturor contribuabililor. Impactul direct sau indirect al modificărilor majore a legislației fiscale încă din 2023 deja se face simțit, și este doar un început de drum spre creșterea și mai mare a taxelor și impozitelor ca pondere din PIB, direcția fiind apropierea de media europeană de circa 40% din PIB. În aceste condiții, devine imperativ pentru orice contribuabil să înțeleagă din timp implicațiile modificărilor fiscale asupra sa, astfel încât să-și poată aloca corespunzător atenția și resursele", a concluzionat Alex Milcev, Partener, liderul departamentului de Asistenţă fiscală şi juridică; EY România & Moldova.